

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Sloga naša naše stvar, a naša sva pokrvari“ Mr. Fed.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: VIA TORRENTE br. 12. —

Napodpisani se dosti na tiskaju. Primenjena se pisma tiskaju po 5 nov. svaki redak. Oglas od 8 redakih stoji 60 nov., za svaki redak više 5 nov.; II u slučaju opatovanja na pogodbe na upravu. Novci se šljaju poštarinom saopćeno (saopćeno postalo) imo, prezimo i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrijeme, neka to javi odpravništvu ili otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako se izvana naplaćuje. — Rokimnećar. Dopisi se ne vrađaju ako se i ne tiskaju. — „NAŠA SLOGA“ izlazi svakog četvrtka na celom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo ili odpravništvo. Nabljudgovani listovi se ne vrađaju. — Predplata s poštarinom stoji 6 for., za seljake 3 for. na godinu. Razmjerno fr. 501 12 za pol godinu. Izvan carovinu, više poštarina. Na malo, 1 br. 5 nov.

Plemenita svrha — i poštena sredstva!

U drugoj stadi političko društvo po politici baje:

»Poznato je, da sa strane slavsko radilo se iz petnih žilah, da se protura na biskupsku stolicu porodičopuljaku muža slavsko pasmino; što da bi se bilo dogodilo, pogotovo naša provinija bi se morala smatrati nesretnom, i to stoga, što takva osoba bi za cialo bila posegla malo dalje, puštala bi se bila u borbu.

Preisdjodništvo je stoga smatralo za svoju dužnost orisati stvar višim krugovom u pravoj sibilji i uspjelo je.

Puštamo da svatko dobro mislonočovjek sudi o svrbi političkoga društva; preisdjodništvo oionilo je za shodno suditi, da se takva mreža, koja se je dostatnom pravojanošću splela tom egođom, sudira na mak sa programom; mi ju pako smatramo, da se poslužimo rječima istoga preisdjodništva: „un'insinuazione maligna, un'imputazione falsa o culunniosa propalata con ogni sorta d'artificio o di insidie.“

Svo što je naša otmulka u tom pravou uradila, bijaše apomonita političkoga društva »Nednostie — Puzta je klovata, namo vriedna nočistih dušah, koje ju u svijet turnuše, da su Hrvatit pri kamo poslu oznučili osobu za biskupsku stolicu.

Spomonita »Nednostie jest postulat našo poviesti, koja nam javno i glasnovo, da ju i »seronissimae dopuštila, da naši papovi propoviedaju u crkvi svatuo rječ paku u jeziku kojeg on razumije;

a i u svijesti narodnoj živi ta uspomona, ta tajna svota nit, puk ju nemože zaboraviti i neća.

Protivničko je društvo uspjelo i tim uspjehom se ponosi; ali u sobi se grizo, da nije moćno sasvim tim otudjiti svođonstvo naše od puka.

Boji se siono — o osobi, o pojedinou se radi; stoga svatko, koji može misliti, uvidjeti do kamo, da predjudništvo stoji na slabih nogah.

Moral to pričo jest: pazi se pučo tih provejanih grijah, koje iz nasiođe uvijek vrebaju da te otruju — pazi se jer njima ništa nije svoto; onoga za koga misliš da ti je prijatelj najgori je krvnik tvojo uraduo existonije — pazi se jer u brzo neća ti dati ni da se tvomu Bogu hrvatski pomoliš.

Badava, naš je Talijan onastvorio Dantovo, koje je uvijek gladno, a gladnije je više iz obliada nego na tašto.

Rieđkim cinizmom, moralom koji nama može biti razumljiv taj svojci pripovieda visoko preisdjodništvo pokušaj umorotva k. r. atsko pasmino u Istri.

Proličo najprije o pedagogiji, o nakalevoj kulturi, i prolazi na osnovu.

Preisdjodništvo je dobro zamislilo, da širi tu protežu kulturu novoom; razpisivati nagrade puđleim učiteljem, koji budu širiti talijansku rječ među hrvatskim pukom.

U tamo načolu mislilo je preisdjodništvo (valjda kako uvieci), da ću naši podpomognuđah u krugovih viših, ali nada ga provari, jer kad tamo, školsko oblasti po besjodi preisdjodništva opi-

rahu se tomu načolu, dapačo školsko oblasti zabranio učiteljom na ladanju da se natjeđu za taj Judin novao.

Stoga nebičuo mnogo natjeđonataljah, preisdjodništvo nonađo nego dva vierna sinka, koje smatraše dostojnimi nagrado.

Taj smier nazivlju oni plemenitim, svetim, humanitarnim i od nadvojbono obdo karitati; jer da bi se samo tim antivom postiglo cilj za kojim se težiti usaditi nosloga mod pukom i vlastelom a seljaka putom nauko uzdiglo bi se do stopona oivilnosti, tako da bi nestalo traga narodnim i civilnim razmiricam.

Ako se nije to postiglo, može se i mora se postidi i to mora biti objektom društva.

»Sramota je takvomo junaku dšilitnuti a no pogoditi cilja.

Nu rekoumo, da nosmatramo naše protivničko teli najvini, stoga prisiljeni smo i ovdje šitati izmedju rodakuh nepobitnu istinu, baštijnonu takom violkovač t. j. da je naš narod uvijek smatruo gospodujuću pasmino ne kao druga ni bruta već kao najgorog dušmanina.

Tu tazu moglo bi se na duloko tjerati, ali nami budi dostatno svratiti se na današnje odočsaje.

Opotvovano kažemo, da se mi u Istri ničim nemožemo pohvaliti a najmanja pako učiteljskim staljšom, pu ipak tu najljuču rana naša udara u živou Talijanom; hoće i tu muk na koma. Ono sistematičko, proučono zatiranja protivnoga življa tokom zadnjih 50 godinah još im nije dostatno — treba

tjerati do užasa, treba unistiti to barbarstvo.

Čudit se je samo pri tomu, rieči su preisdjodništva, da oblasti ih nepodpomažu.

Mi koji dobro znamo, da pladamo krvavo proviniojalnomu fondu našo davke za škole, mi koji znamo, da po zakonu nam je osjegurana i pripoznata naša narodna osobina, zbilja nonalazimo u nijednom sviatelom riečniku rieči, kojom da okratimo to postapanje društva, koje misli da pod ogidom zakonu može se bezkružjeuo ukrasti i unistiti najsvetije pravo narodu.

Ali prošlo je vrijeme kad se moglo tjerati nas do skrpnosti; radić čemo i dalje, kako zadesimo; svi odhori i podilbori neća smesti našega smiera; svoji smo u svojoj kući. »Se »missima nas je u okovo bacala i paljula u tamnio, ogolila nam je sume, opustošila nam je obale, napučila je vlastelom kojoi nas je prodavala kao kolono — pu smo ipak živi, oni to isti. Bahata sila, koja se upire na samovolju, malo traje u današnjom vijeku.

Smior, načim, sredstva tomu narodnomu obojstvu su propodla — ciala ta spletku pusti ćo samu, jer slaba ju je podloga.

U onom elegičnom smislu kako i prije otkriva visoko preisdjodništvo ljutu novolja svoju:

»Propasmo u popunjivčom izboru izvanškoga kotara kopurskoga za poročki sabor — a to sumo stoga jer vanjska sila, koja noima nikakvo svozo

PODLISTAK.

Uzgoj i škole po svietu.

IX. Sv. Monaka i sv. Augustin.

U četvrtom stoljeđu živjelo u Africi vrlo pobožna kršćanka, imenom Monaka; muž njezin bijaše poganin i nevjeran njoj. Teško bi bijaše toj pobožnoj ženi u poganah družtvih, gdje se je izmješavalo njezine kreposti, nu najtoplija želja njezina arca bijaše, da preokrene na prvi put života svoga supruga i sina sv. Augustina, koji je jur u najranijoj dobi počeo slieiti stope oćeva. Da to postigne, jedino njoj oružje bijaše dobar »igled i moćta. Nikad nezametavaše pravde sa svojim mužom; nikad nije prigovorila njegovoj nevjerosti, a kad bi ju zlostavljao, ona je šutla i molila se za nj. Bijaše blaga kao rosa, a krotka kao janje.

Vieđel Patrielj u svojoj svetoj suprugitoliko upravo nebeske kreposti, atade i on razmišljati o istnah svote kršćanske vjere, te uvidi od koje je ciena hožanstveni nauk Isusov i pokreti se. Tko da oplšo zadovoljstvo i radost sv. Monake, koja je šestnaest godinah njezjecom stipljivošću podnašala nepravde svoga muža i zanj se Bogu moliti. Nu njezine molitve nebijahu još posve usilžane, još njoj bijaše na srcu

krivna rana: sin Augustin. Ali prestatu ta sveta žena i nadaže biti izgledom prave kršćanske majke i moliti se neprestano Bogu, da njoj obrati milog Augustina. Nakon trideset i tri godine vradie molitve podje sv. Monaka u Italiju, gdje njoj bijaše sin na naučih, i tuj začje izpunjenu najželjelu svoju želju, nađe si pokršćenu Augustina. Bijaše slušao propovied sv. Ambrozija u Milanu, ostavio poganstvu vjeru i opaki život, te postado najučestijim krkvenim oćem. On napisao više ućnih knjigah, u kojih govori i o tom, kako valja podučavati djecu u vjeronauku.

Sv. Monaka svjedoči nam, kolika je meć u živoj i uztrajnoj molitvi, nu ona nije samo molita, ona je i radia svojim izgledom, da njoj suprug i sin zagrie svetu vjeru. Njezine molitve bez djela, bez pobožna i svete života nebi bile stalno nimalo pomogle. U tom valja, da se i mi ngledimo u sv. Monaku. Hoćemo li, da nam polje dobro plodi, to valja da ga dobro obradjujemo, da uzmostojimo upoznat se kako se u njezudinij zemljah radi, a onda tek kad smo sa svoje strane sve moguće učinili, molimo Boga, da nam pošalje plodonosan daž, Molitve i proučsije niau dosta protii koćeri, ako stamo nepreimo na čistodu i umjerenost u jelu i piću, jer Bog govori: Pomozi si sam, pomođi ti i ja.

Naše slike.

Pišo A. T.—

I. Štor Rošo.

— Znato da ja nebi nikad htio bit ni part ni indikator.

— A da ja vam latinu kažom ni ja nebi htio bit ni sudac, ni odvjetnik, kad bi mi moglo biti da ruke unakrest uživam i živim bez truda!

— Ne, ne—i me nerazumijete — poznate u štor Roša?

I Mate me nehotine kad na novo polje razmatraju.

Poznam dobro Ivu iz Skalena, ta kako nebi, čovjek adušan, učtiv, dušom i telom zauzet za naše pravice, muž pisan, o kome nije ma ni mlitva duša uzdahнула. Poznam čovjeka koji prije kuburio, radio iz nevolje, promatrao ave, i svim znao oprleke nači samo ne samomu nebi, poznam muža, koji bi svakoga svesrdno primio u svoju kuću, pogostiv ga svojira siromaćtvom — bijaše čovjek na očigled svakoga ljubljani, štovani radi njegove iskrenosti i odanosti.

Bijaše prvi muž u Skalenoj, nosio se ko svi drugi, kapu na glavu, kratke braće, krožat po domođu, i blou košulju — tko da misli, dati on radi kopa kol drugi.

Bijaše u školi, III hojlo ne, služio mlau za mlava starom gospodinu, sveobćenom štor-čavku a on ave ga više k sebi privikneto a i knjizi, uze pero, napisao svoje lno pa bajd dalje, piši uči se piamu, slovu i svemu i postane pravim notarijekom u selu.

Gospodre, kad povirasmo i ožonlo sa ulaze u njegovu kuću kao u svoju — i bogmo postu pertom-indikatorom.

Et stara je rječ — tko vlastelom črešnje zobilo jatel mo ostaju — novara, moru da i on, koji ju je prvi izblaznio dobro bijaše promislilo o njoj — pa čujte na vlas se pristoji štor Rošo.

Zaboravi odkud postao gospodin na plug, radi i motiku — sam kaživaše, o memo pero hranle; i gledao druge sunelja no kako nemilo mlato po kršu.

Pogospodre sa bogme, naherilo klohu-ćć na glavu, nepom šljarpomo vezno al košulju, i našega krožata ne nosi no neki praluk iz divlje svile, kabanlou gospodaku predbaolio preko ramona, braćeše mu ponarasio jer ća po tlu se vezu; ya da vidite, i sat nosi, i svako toliko zuri unj ko da bog mi prosti čeka smrtini čas.

On je uviek sa vlastelom, uvijek totura se iz Gradu u Skalenu iz Skalena u Grad — i kaže, da mu je svaki kerak dobro plaćen. Platlo mu Bog duši!

na visokim prodajništvom htjedo da podležo talijančad akoprom je sve sila nepelo predajništvo, akoproma i drugi gradjani uradiše sve što bi moguće. Pro- pagandna exotička, hrvatska u Buzotu smote računati — ali ništa zato, to može biti samo bodrilom za buduću borbu.

I dodjoše drugi izbori, pa onaj čelikići življaj kotara buzetskoga, dobro poznavaajući sotonske mreže neprijatelj- skog, osam danah osta u Buzatu, hraneći se kruhom, pripravan ostati i do smrti tamo, da pokaže, da nije kadro političko društvo trgovati svo- timjama poštonoga i radinoga pak- ca. Podležo i po drugi put, a onaj čeliki- lični muž g. Vjokoslav Spinčić, koji svakim danom služi nišanom našim dušmaninom, pobjedi.

»Un cattivo augurio per le lotte future!»

Prodajništvo, komu su polom- ljena koplja, u toj vrsti razpravu, bolje bi učinilo, da digno agenciju svoju iz Buzata, košto ju je diglo iz Ka- stva, prištedilo bi i novca i truda — i namilo ruglo komu se sve viho izvrgava.

»Bolje ikad no nikad — našo je to skromno mišljenje — i prija- toljelci savjet.

(Konua silodl).

Glavna skupščina

»Bratovščina hrvatskih ljudi u Istri, obdruževana u Kastvu dan 4. t. m.

Oko treditog nana popudno počeli se nakupijati redovnici iz raznih strana Istre, unposao iz Kastvašćine to više njih iz Vo- laskoga, Opuzlja, Vojnice itd. u »Narod- nom Domu, da prisustvuju godišnjoj skupščini našo miljenice »Bratovščine».

Pošto se nakupio dostatan broj član- ovah, otvorl skupščinu društveni pred- sjednik vođed. gosp. Ante Turak, mjestni župnik-dekan na kranim govorom mlado- dog po prilici nadržaja.

Poštovana gospodo! Čast mi je sto ponovlino predjednitl skupščini našeg društva, koje su je prije dostotak godinah velikim naporom istarskih rodoljubah utrojilo na korlat učeđo no hrvatske mi- liošču u Istri. Tada u zomlju budono dobro- njeme naručilo je od onu doba neumornim nastojanjim istarskih rodoljubah i krepko- stahle, na koje se nashnja vođ sada naš življaj u Istri.

U naobrtženom svjetlu imado svuda silnih dobrotvornih društvah, koje djeluju blagotvorno oko urgoja učeđo se mladeži;

Pozna ga vođ otelo okružilo svo na njegaprstom knže, vidl — glo — Hor Refo!

Eh, pa što je skrivilo! Moogo, on za kruđono i trbuđac sviri u isti rog sa vlastelom, amatra svoje stano- rodnjake nižim, mnogo nižim slojem od sebe, kad uoje u kuđu, moraš ga hruniti i pitati, da ti kožu ne odoro svojimi ra- čuni, moraš mu se klanjati jer misliš, da što on u gradu reče i uradi sve je dobro uradjeno, a znaj pradžo, da taj gospo nezna više od tebe.

Eh kad treba vlastel teklića enoti ga. — Iznovlerio se svome legju, postao sam sebi na ruglo i sramotu.

Ma da bi vlas ostao na njomu istl. On ti se svija i prevlja, čita i učl, ko da je on zakon svemogućl; hadava, pitaj ti jednoga po jednoga od naših ljudih, da li ga rado gleda — svatko će ti reći da će se rado vragom drugovati no takvom hrdjom silaviti — ali ja prvi a i svi za monom bovo ti se ga ko najvećeg svojeg dušmanina.

On je kriv da imamo šlor Loranca na glavi, on je kriv, da nas braća u Istri zovu izdajicami, on je kriv mnogoćemu. (Dalje silodl).

I naša »Bratovščina» imado isti smjer, isti cilj.

Ako su potrebna silna društva u drugih naobrtžanih i bogatih narodah. Nam potreblija jesu ona kod nas, gdje je na- vod do nedavna sam sebi u teinl ostavljen bio, a k tomu vrlo siromašan. Bila je dakle skrujna potreba, da mu se pomogne, da se ga pridigne, da se ga rieši tuđinštine, da nebuđe urjek svadje protivallša, svad- žilj rob; da bude znao samostalno živiti, sam racionalno raditi i saditi, da bude dobar gospodar, čestit zanatlija, u obće, da bude na svojem svoj. Sam puk nije mogao do toga doći, trehalo mu ljudih, koji će ga uputiti, učiti i rukovoditi. Naš dobiti puk ostao je uz svoje pravke te imado radl toga pravo od njih očekivati, da ga podučo i da mu prednjače. Naša »Bratovščina» pomuže odgajati šlor broj učeđo se mladeži, koja će danas sutra među narodom znaati i umieno sijati. Velikim naš uspjehom nemođemo se po- hvalliti, nu nemođemo nit najmanje raz- logu, da se tužimo na ono što je do sada postignuto. Tjosi naš pako nada, da će na u budućo pošto imado na narodnom polju sve to više radnikah vođe postignuti uspjeha. Uvjeravam Vas pako gospodo, da da svo članovo »Bratovščine» i dopu- štanjil naš uspjeh nu sve to više uspjeh- njih rad potieniti; da će nas sve nukul, da što svotranije i oduševljenije podupremo našo društvo, koje će našim marom i un- burni požrtvovnošću uzgojiti narodu čestit- ih članovih.

Vasiljam javljam Vam Movann gos- podo, da se je i tokom prošlo društveno godino njetilo našeg društva viho dobro- tvenoh. Među oviml spominjem na prvom mjestu pred. gosp. kanonika Ivana Dukića, koji je darovao »Bratovščini» pri- godom svoje zlatno mislo 400 for. (Skup- šćinari klanuho na to oduševljeno: živio!) nastalo javljam Vam, da nastoji vođed. župnik Petar Bađer svakom sgodom dru- tvu u pomoć prilikođiti su vedom no- včanom svotom, (Skupščinari klanu: silva- mu je; da je zatim vođed. Josip Mrakovčić življaj župo upravitelj na Puntu darovao Bratovščini svotu od 50 for. (Skupščinari klanu mu: živio!)

da su se tokom društveno godino pri- glasnli i utemeljiteljil, i to tri koji upluduju dužnu svotu a judo, koji ju je izplatio; da su vedinom svi članovi nastojali povedati društvenu glavnicu dobrovoljnimi prinomi i darovi.

Mislom dakle, da vršim svotu dužnost, ako se ovdje ovih dobročiniteljah njetim tu ako mi ovdje nakupijali velim prijat- tojtom društva ardačno usklakeno i silva- njim! (Skupščinari oduševno su sa burnim silva njim!)

Imadom sil skupščini javiti, da je od- bor raspisalo na razne prijatelje pozvi- nite, kojiml jih molil, da preuzmu povje- reništvo te da se za društvo svojeki za- uzmu;

da je odbor u svojoj redovitoj sjed- nicl razdellio za prošlu društvenu godinu for. 610 učeđo se mladeži, i to prilčno više nego ikad do sada, što nam je doka- zom, da se broj učeđo se i siromašne našo mladeži danomlec muoži, nu to nam je gospodo i jametvom, da »Bratovščina» napraduje i da će urjek napredovati hu- demo li nadahnuti nesobitnim i poži- rovnim duhom, nebudemo li se ustruča- vni živiovati i posljednji novčić za našu mladež, za našu nadu, za one, koji imado pridignuti moralno i materijalno biedni naš narod.

Poštovana gospodo skupščinari! Uvje- ren sam duboko, da je to nijsvetlil želja svih članovah »Bratovščine», da to i mi sil ovdje priatni živo želimo, a da to sil prije postignemo, neka vam »dobar Bog dozvolil, i u to imo kličem našom društvu najsrdačnijil: živio! Prokrasnim riečim g. predsjednika odzvali se skup- šćinari sa burnim: živio!

Na to pozovo predsjednik društvo- noga tvjnika, da izvjetil skupščinu o pro- šlogodšnjem društvenom djelovanju.

(Dalje silodl.)

Pogled po svietu.

[U Trstu, 19. oktobra 1886.

U carevinskom vieđu razprav- ljalo se ovih danah o predlogu no- včahal za godinu 1887, o nasvetu državnih željeznicaoh i o drugih pita- njih dražbenih.

Pri nasvetu državnih željeznicaoh govorio je i naš vrli zastupnik dr. Vi- tozić. Nadamo se, da ćemo moći pu- tanje naše čitatelje obavieštiti o tom govoru u budućem broju.

Ali više nego o tik predlozih govori se o odgovorih ministrah Taaffea i Pražaka na interpelacije vladi postavljene.

Taaffeov odgovor o odoščuju Au- strije naprama Njemačkoj je isto tako važan kao i odgovor Tiszin o vanj- skoj politici monarhije, jer govori o Kaulbarsovom položaju u Bugarskoj.

Prijateljstvo austro-njemačko je nepomudono, kaže ministar predjed- nik, i time htjedo označiti, da Nje- mačka odobrava program austrijsko- politiko na Balkanu, to da je proti svat- komu jednostranomu uplivu ruskomu na iztoku.

Njo boz važnosti ni izvjava mi- nistra Pražaka, izročona juđer u sa- boru. On kaže, da se na temelju oarske narodbe od 3. maja 1853, moraju osude izreći u jeziku tužbe. Isto tako da se je postupalo i u Gu- liciji.

Koncom ovo godino valjalo će se zamjeniti carinarsko trgovački savez među Austrijom i Ugarskom.

Bođki listovi razlažu kako je po- stala ideja balkanskoga saveza. Naj- prije kaže, da je taj savez bio nap- ređen proti Turskoj a onda proti Au- staciji a sada, da se obrača proti Ru- siji. Taj savez da se snuje vođ 40 go- dinah al da nije uspio upravo radi velikih oporbah, koje je nalazio u sa- mih balkanskih državah. To državo da se moraju obće pouzdati samo u vlastitu snagu i osloniti se samo od služajna do služajna na koju volevlást, i to tim više, što nijedan dogoljaj na Balkanu noredujuju sami Slavoni vođ Europe.

U Bugarskoj nije se položaj jošo poromelio. Postupak generala Kaul- barsa smatra se i u onih krugovih, koji njeguje nikakova neprijateljstva proti Rusiji, zapriokom izmirenja među Bugarskom i Rusijom. Mielo, da bi se lakšo bio dao pnaštići sporuzimak kada bi se misija bila povierila Don- dukovu — Korzakovu ili Ignjatovu — osobam, u koje ima bugarski narod radi njihovo prošlosti više povjerenja. General Kaulbars da bi se morao odazvati, jer je pogibeljan ustava, u samostalnosti Bugarske. Kaulbars je po mislenju ovih krugovah pogorđno položaj Rusije, promida mu baš nije bilo tako teško uspostaviti odnošnj, koji je prije obstojno među Bugar- skom i Rusijom. Mi bismo rekli, da ovo »mnijenje» razglušuje samo nam- jnostništvo bivšega kneza Aleksandra.

Zanimivo je, kako o sndanjom položaju u Bugarskoj piše oficijozan turski list: »Postupanje Rusije u bu- garskom pitanju — bilo je uvijek u skladu sa štovanjem međunarodnih obveznostih. Bugari uvidjeli su već, kakovih užasnih posljedicaoh mogao bi nasti krivi pravac, kojim su pošli usljed savjetah, koje su dobivali iz inozemstva. Neima pogibelji, da bi se dali na novo zavesti i tako postali loptom vanjskih uplivah. Rusiji ne- treba nastojati, da stežo simpatije Bu- garah. Da Bugari nisu slušali En- glezku i da nisu sanjali o velikoj državi, koja bi bila bedom proti Ru- siji, nabi bilo došlo do plovdivske re- velucije. Bugari nabi bili u žalostnoj

položaju, u kojem se sada nalaze, a sviet se nobi bio tako uznemirio. Da su ostali mirni, da ih nisu obodrivale- tudje makinaoije, koja bi se vlast bila usudila u oči međunarodnoga spisa, kakav je berlinski ugovor, zaželiti Bugarsku? Nijodna. Ali nekotji ljudi, nevažnujući težko posljedice svojega rada i brinoci se jedino za posebno- svoje interese zaveli su zemlju na put nerada i tako stvorili nerazvistiivu si- tuaciju. Zar su ti ljudi mislili, da će velika Bugarska biti veći bedom proti ruskoj invaziji, nego što je berlinski ugovor? Ako ih je tko u tom smjeru savjetovao, onda može već danas znati, da se je ljuto prevario. Englezka je htjela, zaključuje turski list, uništiti ruski upliv u Bugarskoj, a tim je preduarala ruskoj navalil na svoj posjed u Aziji.»

Ornogova se oboruža. Neki dan dobila je 8 baterijah krup-kaloznah, koje je progledao sam knez i tom sgodom rekao, da je posvećen zadovoljan to da je Ornogova za sada dobro oboru- žana.

Novi ministar vanjskih posalah u Španjolskoj izdao je okružnicu u kojoj se tumaćo uzroci kabinetske kriza i kojom uvjerava, da će bu- dući kabinet nastaviti liberalnu po- litiku.

Mnogočastnom gospodinu papu Josipu Mrakovčiću kad se je selo iz Punte.

Vient uonim kad mo iznenadi! Mil prijlo o polazku Tvomu Ja zaplakah na gubliku tomu Skog su Puntat silil gorki jad!

Joli zavupih, Junado naš mladl, Pravočistnik blodnom todu svomu, Prava diku otelomu u m domu, Osluvilo nam, Bože i vjoli to radl!

Znaj, za Tobom sav naš otok tuži Jer se ratu s njega Ti odruzi Vri silno majke, ka viok hrna ti jo! Dobra sreća nek Ti svudar služi; Svetlom podli kud naš narod žilj; Nek Ti haran lovor- vleno vije J. Ž. K.

Franina i Jurina.

Fr. Ma da biš ti rekla, koliko zvezd je na tem božjem nebu? Jur. Jušto onoliko, koliko dlak na ošlbe, koga su odril i pojeli člani »nasalskega društva». Fr. A koliko dlak je pak bilo na tom pla- tanom zvoru? Jur. To će znat oni, ki su bili blizu, za keh govore, da su i njo pojeli. Fr. Al ja još neznam koliko jih je bilo? Jur. Jušto onoliko, koliko i na duše pre- sidenta.

Fr. Znaš već morda i ti Juro, kako su va Buzetu razkuživali Svetomartince, za koje su misleli, da oko nosa koieru? Jur. Ha, svet govori, da su jih pojali va ono mesto, kamo grudu i najveća gos- spoća hodođ. Fr. Je tako je, zaš sam i ja jednoga videl, ki je tzašal od taruo a bragešami u rukah a drugoga su nutar gonil na razkuženje Jur. A s čim su to razkuživali?

Fr. Ter ti govornik, da je neki ponuša!
brageše v rukah.
Jur. Tako ti meni reol!

Razlicite vesti.

Ivan Brajnovski, profesor u Splitu, rouom iz rovljaskog sela u Istri
preminuo je prošlog čedna nakom duže
bolesti. Pokojnik izdise je gimnazijalne
nauke na Rioni u učiteljevan u Kotoru
i Splitu te se je svuda odlikovao svojim
znanjem i rodoljubljen. Bili su lakku
crna zemljaci.

Iz Kanfanara početkom oktobra
pišu nam: Čitajući dopise u »Istriji« i u ro-
vinekoj »Scollia« o budućem kanfanarskom
učitelju, pomislio bi čovjek nepoznatiji
nesretno ovo mjesto, da ima ovdje više
fancičnih Talijanah nego li u samoj Tri-
estu. Ali joki Nelma ih, hvata budi do-
bromu Bogu, do elige jedne babice, a i
od ove do tri propalose. A što je još lošije,
ni ovi, ni druga tri četiri postena Talijana
nelmaj muzičkoga porodaa sposobni i dužni
na polaznik učiona. Zašto dakle da rečena
čestovica toliko huljajući po novinah i pod
služi hode, da nam namotne za učitelja
svoju kreaturu, ponve nesposobnu za ovo
mjesto? Zato, da se svjetl vara i muti, da
se više i goriko ovili kad alotta sčidovao
otvaru oči te pravo svoje trađi i sve to
biva po njihovoj ludoj i praznoj glavi i po
nedostojnoj komandi stanovnika moguć-
nikah. Malo je njim ni do škole, ni do
erkvenog pjevanja, ni do hojka puke, ni do
njevogih potrebah, ni do časti i dikke
našog mjesta, ali jednino njim je do toga stalno,
da zasjednu učiteljsku stolou njihov
nepokorniji sluga.

Ipak da budomo pravodni moramo
reći, da oni mlaki i blatin dopisi nisu ne-
posredni plod njihovog znanja i umjenja.
Pomogli su si tako, da su ukol u službu
duhovito pero nekoga oskurnega dokto-
rivala u Pulli, misleći, da do ono njihova
protivnika do smrti lebookiti i uništiti. Nu i
g. doktor oclni previseko unagu svoga
pora. Maže on lievo i desno, pravo iaj-
li orba, nebi li porlauo na Petra li
Pavla, to mlaki mudro po onoj djudovskoj:
»coll' arte a coll' inganno si vive mezzo
anno, o coll' inganno o coll' arte l'altra
mezza parte«. Mi smo ovojedno živi i zdravi,
pak, ako i prosti naučeni, svidimo, da je
taj doktor najviše bagre, prava hitona ili
zlobnik. Kao takovoga moramo ga žuliti,
odmone prozitati, ne pak dojaviti se ga a
naš mlaki i na ono što u svojoj prevo-
litkoj strasti bunao o našom mjestu i vrlod-
nih ljudih moramo se smiljati od sren i
vocaliti se. Njegova »klupa« nije mogla
nađi boljeg pomoćnika.

Vratimo se na učitelja. Dobro bi bilo,
da znade orgužati, ali mi ipak volimo
dobrog učitelja ako i nije orgužalj, nego
li dobrog orgužalja, koj nam nezna djecu
učiti i dobiti joj primjerom prednjačiti.
Naši vriedni očet domovine ako im je
sablja okvena glasa toliko na srecu,
mogli bi tu lakko pomći. Doista bi bilo da
požalju kojeg nadarenog mladica u bližnji
Zemlj, da se izvježba, i u kratko buduć
netrebamo ni Mozarta ni Verdu — imali
bi domneđ orgužalja ko što ga imadu
skoro na svu naša zasjedna mjestu. —
Učiteljevan nek nam bude pod svaki nađnu
čovjek pripoznat sposobnim i zaslužnim
od kompetentnih oblasti, ne protivnički
kandidat, koji svoje sposobnosti i zasluge
temelji većinom na svjedodbah izdanih
mu od privatnih prijateljah i pajdašah.

Nameće nam se i pitanje, zašto da se
nisu napomenuti protivnici faantizirali za
jednoga drugoga konkurenta, orgužalja,
usposobljena u našem jeziku, ma uz to i
Talijana? Bog ti ga znado zašto. Nu go-
tovo i za to, što njim smrdi jako ono
usposobljenje u našem jeziku. Gdje vladu
nepotizam, tvrdoglavoat i drugo strasti,
tu mora zakon pokazati svoju moć. Mi
čakamo, da vidimo hoće li se uporabiti
zakon li će se popustiti tvrdoglavoat, da
slavo pobjedu. Dobro bi bilo, da se ime-
novanje još malo odgodi, dok se duhoviti
umire i običniški izbiri ovrše. Jer kako
stvari sada stoje, nelma valjda konkurenta
koj bi želio k nam. Do toga su nas dovele
maknelje pol. druživa tuljanskoga!

Aj li krivi prorode, žalosna ti maj-
ka! Ti si naša najveća rana, gori si od
lute kolere, a tebe propali smo morlino i
materijalno. Ti sa svojom svojom izpo-
rihuo si nam našega staroga učitelja, ka-
pelana i druge prijatelje i dobročinitelje.
Sbog tebe sva naša obidna stradati mora.
Bog ti platio, kuko si zaslužilo!

Hvalospjevi Don Carlu
Cocianolcu. U Pod tim naslovom
pišu nam iz Grizojana aliedice.

Pred nekoliko danah ustrojio se je i
ovdje posebni odsjek druživo »Pro Patria«.
Druživo »Pro patria«, kako je poznato,
ima istu svrhu što se nas Slavenah u Pri-
morju tiče, koju i njemački »Sulferajna«.
Hoće da nas potalijnaše. To je prava svrha
tomu društvu ili bolje rekuć odsjekom
toga društva, koji se ovih danah kano
gljive pomaljuju u raznih tuljanskih grje-
zila naše Istro. Takav dakle odsjek ustrojili
su i naši grizojanci. Taj znameniti dan
proslavili naši Grizojanci vrlo slavno a
zasluga za sve to ide osobito trojeju naših
velikanah a na prvom mjestu Don Carla
Cocianolca ovdješnjeg župnika.

O gospodinu Cocianolcu pripovjeda
se ovuda med Talijanah, da je to pravi
uzor kršćanskog pastira, savršeni tipus
evanđeljskoga dobrota, koji nam upodobi
»Kristovu vjoru sa ljudskom domovino«.

Ono što je svečanoat dalo osobit bljlog i
na osobiti našim naučilo (i) bio je prolepi
govor župnika Cocianolca u kojem je
puzivao grizojance da mnogobrojni pri-
teku na obranu narodnvo svoje narod-
noski i proporuđivao im toplini riedmi
svetu ljubav domovino.

Oni kažu: da je već dugo ni vrlo
dugo vremena što njim nije višo dano u Istri
diti na javnom onakvih govorah iz usnih
jednog svećenika, i zato primor da po Don
Carlu Cocianolcu vriednu je zvika hvalo.
On je prvi pop, koji se usudijelo otvoreno
stupiti med redove svoje braće, (šilaj u
otvoronu borbu proti Hrvatima op. uređ.)
on je prvi pop, koji se kao prvi kršćan-
ski svećenik, od dana otkud se, pobukom
blekupa Dobrilo, počeli dikati u Istri kolni
slavenaki valovi, sjeda, da je rođjen Ta-
lijan. (I tmo mu kaže, da je »puro nauku
op. Ured.) Nadamo se, da neće biti posled-
nji i da će njegov primor nađ nasledova-
teljah med propovjednicah evanđelja, koje
tekodjer udi i zapovjeda ljubiti i pomagati
bradu svoju u ne zahtjiti i izdati ju
u času pogibelji (tmo mu je dostatan poruk,
ta se je on uvijek držao nauke sv. evan-
đelja, op. Ured.) Toliko naš dopinik o
stvari. — Malimo da je svaki naš šta-
telj razumio što naš duplikat ovako vjorno
opisjuć svodanost grizojanaku hoće da
postigne. On hoće očitlo da proslavi don
Carla Cocianolca a kad je tomu tako
pomože mo ni mi na lno nego da mu čes-
titamo, odeljujuć šim prije veselu novost,
da ga je prosvjetli gosp. Flapp imenovao,
za zaslugu stečenu u borbi za starodavnu
svoju narodnost (dakako, audeć po imenu,
hrvatsku) kanonikom porečkoga kapitula,
»Revica Don Carlo Cocianolci«!

Uzor dosljednosti donosi
zadnji broj porečka »hubo«, koju noma-
zemo prepustiti, da je i našim štitaljem
usprikažemo. U tom broju na prvaj strani
slavi se biskup Flapp i diže do nebesah,
jer je osnovao biskupijski konvikl u Kopru
za odgojne pomlađka za svećeniki stališ-
li — toliko koristan i potrebit. — A malo
niže na istoj strani alavi buntovnilke, koji
su sv. oteu otel Rim god. 1870, i koji su
sada demonstrialni proti Lavu XIII. te
zaključuju se: se sta benissimo!

Po tom može suditi svatko, koliko
vriedu hvalospjevi biskupu i čemu su na-
menjeni. Kako ga sada hvale mogli bi ga
do skora grediti ako u svemu neposlusna
mudra savjeta lukavca Ljubez-paše (koj je
jur oteo biskupu štap a sad se otinije i
za mitrom. Opazka slagara), gil sta . . . be-
nissimo!

Kanfanaroi! Dne 18., 19. i 20.
oktobra pozvati ste da na isemlju zakona
izaberete svoje zastupstvo.

Samu znate što dobra i što zla vam
donio zastupstvo koje je dokončalo uprav-
ljati vašom občinom.
Na srecu vam mora ležati dobrobiti
občine, uradite li pe duš i svietli bi ča i
vama iglje.

Svoja kućica, svoja voljena!
Pokažite jednini, da ste i sami kadri
gospodariti u svojoj kući i da vam ne-
treba tudjih gospodarah.

Sve što uradite vaše će biti:
Budl vam samo pamotli da ne radite
samo za sebe no i za potomke.
Svi dakle na izbore, svi do oigloga
samo da svjetu pokažete, da ste vriedni
konstituijati, zajemčene vam po zakonu i
caru!

Iz Vodice (na Krasu) primili smo
podulji dopis, u kojem nam prijatelj ob-
širno opisuje, kako je tamošnji puk krasno
i svečano proslavio Imendan Njeg. Vel.
našeg premislitvog care i kralja Frana
Josipa I. Za danas ovoliko a buduć put
priobitli ćemo spomenuti dopis.

4. oktobra u Baški. Pri-
jatelj nam piše: da je ovaj narod odon
aveme onru i ove godine pokazao to na
vriedan i dostojan način.

Kod svete misle prisustvovaše velike
množice ljudih — sve obclati, a brodovlje
u Lucei bioše se itopo okitilo zastavami:
Prvi večor bljisko bunket iz kojeg bje
telegrafski poslan aliedice brojaj:

»Premislitvi caru!
Vierini i odmi poliočino! Tvoje svietle
krune, šlimovi druživa »Narodno Čitovanje«
u Baški sakupljeni, su dostojno proslavio
Tvoj dobrostan Imendan iz hurna Ti-
stoa ključ: Bog te nadređo na mnogaja
ljotu u zdravlju, na srecu i sreću naše do-
movino. Živio.

Narodna Čitovanje.

Čast Dušanom!

Poduk o kolori izdalo je s.
kr. namjestništvo u Trstu u slovenskom
jeziku, i raspisalo ovih danah obdinam,
da ga medju puk raspisuje. Taj isti poduk
na talijanskom jeziku razaslao je Jurva
pred mjesec danah obdinam. Mi to odo-
bravamo i nego . . . reć bi, da ne nemali
izdati toga poduka u hrvatskom jeziku,
jer se poslalo i hrvatskim obdinem poduk
u slovenskom jeziku u povedom broju iz-
tiskah. Premda mi nečinimo razlike izme-
đu Hrvatuh i Sloveneah u zagovaraju
njihovih pravah, ipak izjavljamo, da u
jeziku, zalbilo je toliko još razlika, da
prosti puk drugoga govora t. j. Hrvat slo-
venskoga, niti Slovoinu hrvatskoga od
ređi do ređi razumiti nemože. U lmo čer-
vječnosti dakle očekujemo, da se taj na-
putak i Hrvatom istarskim u hrvatskom
jeziku poda, a u lmo naravskoga i pisan-
noga zakona to odlučno zahtjevamo.

Spomenuti poduk izdan je službeno u
»zakoniku za hrvatsko primorje«, pa znamo,
da će naš vlastodržal gornju npravicu iz-
prištiti drugom t. j. da se zakonik neitika
u hrvatskom jeziku. Ali upozorujemo vi-
soku vladu, da je njegina dužnost skribiti,
da ne zakonli i narodne izdavaju i u ovom
jeziku, kojim govori dobra polovica ologa
pobneta Istro. U prošlom zasjedanju je
zaključeno u porečkom saboru (VI sjed,
dno 7. dec. 1885), da se poveda trošak za
zakonski list, jer se ima tiskati od nuda u
svih zemaljkih jezicah (valjda se nemali
na štribreki). Ako se nije obzirao na to
zamjetli odbor, imala bi se obavezati
bureti osnarku vladu. — Ili se želi da bude
i to na povedanje nezahoravne Pretis-
Tuafsa-ove vladavine. — Mi jur sada po-
zivamo sve hrvatske občine i imudnije naše
prijatelje, neka se odmah prijave kod ko-
tarskih poglavarstvah, da želo primati za-
konik za primorje u hrvatskom jeziku.
Trošak je malen.

Kolera u Trstu zahvatila je
opet prošlog čedna nešto jače. Bljismo
jur spali na 1—2 obholjela na dan ali po-
sleotnih danah peskođio je broj obholjeli
od 10—16. Tako nar valja čekati studeni
buru, koja će nas valjda osloboditi ovoga
nepozvanoga gosta.

Kolera u Istri jest Bogu hvla-
na umoru. Po koji služij pojavi se jošto
u gradovih Poreču, Pulli i Kopru, nu i to
neliva svakog dana. Nadamo se dakle, da
će za koji čedan posve nastati kolere iz
Istre.

Upozorujemo naše štitalje
na »Oglas srece« Samuela Heckscher-a u
Hamburgu nalazeći se u današnjem broju.
Lutrija ova garantirana je od države, radi
toga je na dobrom glasu.

NEUKU NAUKA.
Da se milieko nepohvari trebu unj ba-
citi na svaki listar jedan gram soda (blear-
bonato di soda). Za sačuvali milieko svježe
makar i godinu danah, napuni se istim
jedna staklonica (butilja) pa se ju postavi
uroujenu do vrata za četvrt sata u vri-
duju vodu. Zatim se ju izvadi, dobro za-
čepi i za veću sigurnost unoci se još vrat
u katram. Ovako pripravljeno milieko sa-
čuva se triško godinu danah.

Listnica uredništva.
G. Ljuskovići! Neslov glas: Dr. Fran
Mandić Via Mazzonata Nr. 2 u Trstu.
Srdacan otkrjav.

Lutrijski brojevi
dno 8. oktora
Trst 28 24 27 20 59
Linc 18 8 23 79 85
Buda 08 57 4 20 49
dno 13. oktobra
Prag 11 76 67 71 64
Hormansadt 03 16 17 6 71
Layov 74 11 18 48 70

Tršćanska burza
dno 18. oktobra
Austrijska pap. renta for. 83 8p do for. 80.50
Ugarska 92 5p do 92.70
Jeta u slati 4p. 103.85 do 103.50
Dionio m. banka 878 do 879
kredit-banka 278.50 do 273.50
Talijanska renta 90.1/2 do 90.1/2
London 10 listah
sterling 125.1/2 do 125.1/2
Napoleon 3.011/2 do 3.03
C. kr. eskint 5.80 do 5.90
Državno marke 01.69 do 01.75
Jeta francuska 40.78 do 40.—
Talijanska kro 40.80 do 40.91

Oglas.
Razizomna, solidna sagradjena
kuća sa dućanom i krčmom, stajom
i inimi udobnost, sa rad i pol uz
kuću ložećeg zomljista na veoma fru-
kvudnom mjestu, na glavnoj cesti uz
orkvu i školu u sv. Nodolj blizu Sa-
mahora, sat i pol od Zagreba — pol
sata od Željeznice — prodaje se radi
obitojkih odnošajah. Upitati se kod
pdpisanoga. 3—3
Milhovil Sprate,
Sv. Nodolj kod Samohora (Hrvatska).

Oglas
Za agoditko
jamli
država.
Sreće
Poziv na sudjelovanje kod
Lutrijskog sročavanja
koje garantira Hamburg iz kojeg će se stalno
9 milijuna 880,450 marakah
dobiti.
Sroditić ove usosno novčano lutrije, koja
zaključio polag marta od munit 100,000
danah, jest aliedice: Najveći »goditnik« jest
ovant. 600,000 mar.
Primljia 300,000 20 »goditnik« 10,000
1 »goditnik« 120,000 10 »goditnik« 5,000
2 »goditnik« 120,000 100 »goditnik« 2,000
1 »goditnik« 60,000 200 »goditnik« 2,000
1 »goditnik« 30,000 512 »goditnik« 1,000
2 »goditnik« 20,000 1024 »goditnik« 500
1 »goditnik« 10,000 150 »god. 4 200,200, 150
3 »goditnik« 50,000 3120 »goditnik« 1.15
1 »goditnik« 30,000 7680 »god. 4 124,100.91
5 »goditnik« 20,000 8640 »god. 4 67,10.20
4 »goditnik« 15,000 11520 »goditnik« 500
ovalovih izduju sigurno u tomo mjeseci
za 10 dnelah. Glavni »goditnik« i redni izmudu
50,000 mar., naraste u 11. na 60,000 m.,
u 11. na 70,000 m., u 1V. na 80,000
m., u V. na 90,000 m., u VI. 100,000
m., i sa primljom od 300,000 »eventum«
600,000 marakah. — Za prvu vriednu,
koju je službeno ustanovljena, stoji:
clota orig. sročka 6 m. III f. 3 60 a. vr.
pol 3 " " " 1.80
čtvrvt 1/4 " " " 90 »vč.
to raspisuje ova od države zajemčeno
originalno sročka (nitakve zabranjene pro-
me) sa vriednim mjerom sa državnim
grbom uz frankirano pošiljku svote i u
najdalje krajove. Svaki sudionik dobija od
mene nakon svake vriedbe listu »goditnika
budava« — Vučidbeni naer sa
državnim grbom, nu kojim se nalaze
aliedice i razliohi »goditnik« polag
6 razredah raspisjuvan »na sročka« i
budava
Izplatu i pošiljku dobivenog novca
sajam sam izravno na interesantu uz
strojiju tajnost.
Svaku neružu može sa poslati na-
putkom ili proporcum lista.
Neka su dakle svatko obrati odmah
radl brzo vriedite i to svakako do
30. oktobra t. g. pouzduju
na Samuel Heckscher-a senr.,
bankir i mjonjačnica u Hamburgu.

